

Фидойи

Соттихон опа суяги меҳнатда катган фидойи аёллардан. Унинг Туркўрғон районидagi Калинин номидаги колхозда ишлаётганига 34 йил бўлди. Дастлаб оддий колхозчи бўлди. Орадан кўп ўтмай, уни пиллачилик бригадирлигига тайинлашди. 1963 йилдан бери пахтачилик бригадасида бошчилик қилиб келмоқда.

— Бултур 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтардик, колхозимизнинг 4591 тонналик ҳирмонига 315 тонна пахтамиз билан ўз улушимизни қўшдик, — дейди опа биз ундан бригада ахлининг ўтган йилги иш натижа-

МАШЪАЛЛАРИМИЗ

лари ҳақида гапириб беришди. Шогирдсиз устоз—мевадиз дарахт, деган нақл бор. Хунари ва тажрибасини ёш авлодга ўргатмаган устозни, устоз, деб атамайдилар. Соттихон опа ундай кишилар тоифасидан эмас. Ҳозирги пайтда колхознинг 2-бригадасига етакчилик қилаётган Сожира Умарова, 20-бригада бошлиғи Бахриддин Камолов каби қобилияти ёшлар Соттихон опани «меҳрибон устозимиз» дейишадиган фазл билан. Район ипакчилик бошқармасида агроном бўлиб ишлаган Доноҳон Мухиддинов ҳам деҳқончилик сири, чинакам одамийлики Соттихон Назаровадан ўрганган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

— Ҳар бир гектар ерда 130 минг кўчат сақлаб қолишга ҳаракат қиламиз. Бу йил етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машиналарда тегиб олмақчимиз, — дейди опа.

Учинчи беш йилликнинг би-

ринчи йилида колхоз аҳли республикамизнинг улкан ҳирмонига ўзларининг 4700 тонналик дурдоналари билан ҳисса қўшишга қарор қилишган. Бригада аъзолари эса ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олишди.

Ана, у олис-олис уфқларга чўзилган кенг далага меҳр билан нигоҳ ташлаб турибди. Кўм-кўк ниҳолларга ҳавас билан боқиб, ҳаёлга толади... Ерга ер қўшиш, пахта ҳосил дорлигини муттасил ошириб бориш, колхозчилар моддий аҳволини янада яхшилаш, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Соттихон Назаровнинг асл мударросидир.

М. ТУРОВОВ,
Наманган области.

МУҲИМ БОСҚИЧ

ТОШКЕНТ. Яқинда В. И. Ленин марказий музейи Тошкент филиалининг мажлислар залида «КПСС XXV съезди ва совет давлат қурилишида социалистик интернационализм принципларини янада мустақамлаш проблемалари» деган мавзуда назарий конференция ўтказилди. Бу анжуман СССР Фанлар академиясининг давлат, бошқарув ва ҳуқуқ таракқиёти қонуниятлари илмий Совети, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, республика Юстиция министрилиги, Олий ва ўрта махсус таълим министрилиги томонидан қақчилган бўлиб, икки кун давом этди.

Конференцияни СССР давлат ва ҳуқуқ институтининг директори ўринбосари, РСФСРда хизмат кўрсатган юрист, профессор А. Е. Лунов очди. Анжуманда жумладан «КПСС XXV съезди ва совет қонунчилигини янада ривожлантириш» «Ўзбекистонда совет миллий давлатчилигини мустақамлашда В. И. Лениннинг роли» каби мавзуларда назарий доклад ва илмий ахборотлар тингланди. Конференция КПСС XXV съезд қарорларини амалга оширишда ўзига хос басқич бўлиб қолади.

А. ШУКУРОВ.

Юнусбой Иброҳимов ўн йилдан бунён Нукусдаги оптика магистинда мастер бўлиб ишлайди. Суратда: Юнусбой Иброҳимов иш устида.

Р. Самдов фотоси.

УНУТИЛМАС КУН

Еш солдатлар қисмининг жанг гавар байроғига тикилиб туришди. Шу байроқ остида оғир синов йилларида оталарни ва боболари Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилганлар.

Хоразм области Бегот районидан армия сафига қақчилган Қосимбой Нурматов эш жангчилар номидан сўзга чиқиб, Улуғ Ватан уруши йилларида Совет Иттифоқи қаҳрамонлари Х. Мамедов, Н. Яценко, В. Екимов, И. Левченко каби ботирлар жанг қилган қисмда хизмат қилиш шарофли эканлигини, эш жангчилар қисмининг шонли традицияларини давом эттиришга ва қўлай-тиришга бел боғлаганликларини маълум қилди.

«Қўлларда автоматин маҳкам ушлаган ҳолда Отаулла Рўзимов, Аминбой Аллоқбоев, Азиз Матқурбонов ва бошқа жангчилар бирингитини қасам-ба қабул қиладилар.

В. СОЛОД,
пропоршник.

ТАНҚИД БУРЧАГИ

УЗИЛГАН СУҲБАТ

— Гараж, гаражи, хо-о-ой... Кеч соат тўққиздан ошган. Тун ўз парадисини аста-секин ёйиб, шаҳарни чироклар шуғласи беэмоқда. Хадрадаги келатда одам гавҳуни. Ким ишдан, ким ўғилдан уйга шовиб турибди. «Гараж» деб тўхтамай ўтиб кетаётган автобус шофёрларига қичқираётган йўловчин ёнидаги кишига гап қотди.

— Ҳар кун шу ахвол, бу ердаги ишқонамдан ўн минутда келаман, лекин ким соат, бир соат автобус куттиш одаг тусига кириб қолган. Булараси учта намуна 42, 43 ва 43-экс-пресс бирикмиш томонга юриди. Наҳотки, ким соатдан бери биттаси ҳам қорасини кўрсатмас!

— Э, нимасини айтасиз, бирорар, мей ҳам шу томонда турман. «Бўзчи» белбоқча елчмайди» деган гап тўғри экан.

— Эрталаб-ну, бир останава ичкарига олиб бориб ташлайди. Трамвайгача ҳарсиллаб юриб келасан. Шу ерда тўхтат десанг, кўнлоқ ҳам соймайди. Бу ер «бўсча» автобусларнинг тўхташ жойи эмиш.

— Бу ҳам майин-я, баъзи қариллариниға қийинлигини айтмайсини. Ўзи асли тўхташ жойи ичкарида, десангчер хонасининг ёнида, лекин ярим соатдан бери у томонга битта ҳам автобус ўтгани йўқ.

— У ерга ҳам борадими, лекин 43-экс-пресс у ерга ётмасдан бурлиб кетади. Кечирасиз, соатингиз неча бўлди?

— Ўн минути нам йўқ.

— Ҳозир қирқдаги томонда тамом бўлади-ю, бу ерга одим сизга кетади.

Шу пайт бир автобус келиб тўхтади. Автобус деразасидан бир бола бошини чиқариб «гараж» деб қичқирди. Дув этиб одам ёприди, бодги йўловчилар ҳам ўзларини олдинги эшикка уришди.

Улар ўша кунни уйлариға қай вандта етиб олишганини ўзлари ҳам аниқ эслаб олишмасан. Чунки автобусда одам тирбандлигиндан анча лоҳас бўлишгани аниқ.

М. НУРИДДИНОВА,
Г. РАҲМАТУЛЛОВА,
Тошкент.

УШБУ САҲИФА ЖАМОАТЧИ МУХБИРЛАР ХАТЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНГАН

СОВЕТ
ЎЗБЕКИСТОНИ

Редакция почтасидан

Олий ўқув юртлиари ҳаётидан

Ҳар бир ёш олий мактабга қадам қўяр экан, ўз олдига асосан бир мақсадни — олий ихтисосли мутахассис бўлиб етишиш, мамлакатимиз ва халқимиз манфаатлари йўлида ҳалол ва сидқидилдан хизмат қилиш уй-йири билан яшайди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев студентларнинг Бутуниттифоқ слётида таъкидлаганидек, совет мутахассиси ҳар томонлама етук, билимли, марксизм-ленинизм таълимотини яхши эгаллаган, юксак маданиятга, гоёт билимдон киши бўлиши керак.

Космосга учираётган ракета қайси сайёрага ва қачон бориб етиши олдидан маълум бўлганидек, олий мактабга қадам қўйган студент ўзи танлаган ихтисосини мазмунли, унинг жамият учун аҳамияти ҳақида умумий тасаввурга эга бўлиши керак.

Давр талаби кўзда тутилди, мамлакатимиз ва жумладан республикамизнинг кўнчили олий мактабларида биринчи курсдан бошлаб Ихтисос муқаддимаси (Введение в специальность) номида курс қиритилган.

Тошкент халқ хўжалиги институтига бу курсни ўқув программасига қиритилган бир йил олдин йиллий тайёргарлик қўрилди. Бошқа олий мактаблардаги таъриблар аъзолибга олиниб, ўрта темани бирлаштирган программа тузилди.

ИХТИСОС МУҚАДДИМАСИ

Биринчи тема «СССРда коммунизм моддий-техника базасини яратишда олий таълимнинг ролига бағишланди. Набатдаги темаларда СССР ва Ўзбекистон ССРда олий таълимнинг ривожланиши, шу жумладан Тошкент халқ хўжалиги институтининг шаклланиши ва унинг Ўзбекистон ва Ўрта Осиё республикалари учун турли ихтисосдаги экономист кадрлар тайёрлашга қўшган ҳиссаси, илмий тадқиқот ва сиёсий-тарбиявий ишларнинг асосий йўналиши, студентларни коммунистик руҳда тарбиялаш, жамият ишларида актив қатнаштириш, студентларнинг илмий жамиятлар, илмий ташкилотлари, илмий асарлар конкурси билан таъиништириш кўзда тутилди.

Дастлабчи лекциялар студентларда бу ихтисосликка катта қизиқиш уйғота бошлагандан дарах бермоқда. Молия-иқтисод факультетига ўқитилган ҳар бир лекциядан кейин студентлардан 30-35 та савал равишда савол тушиши фидоимизнинг далайлидир. Саволларнинг бир қисмин программа доирасидан чиқмоқда. Бу студентларнинг билим доираси олдинги йилларга қараганда анча юқори эканлигини кўрсатади. Биз тушган саволларга жавоб бериб, Ўзбекистон ССР Молия министрилиги ва давлат оқинининг функциялари ва тузилиши, халқаро молия ташкилотлари, социалистик мамлакатларнинг халқаро иқтисодий ҳамкорлик ва инвестиция банклари, республикамизда хизмат кўрсатган экономистларнинг илоратли ишлари ҳақида ҳам мисоллар келтирмоқдамиз.

Давлат молияси мураккаб иқтисодий категориядир. СССР молиясининг миллий даромадин тақсимлаш ва қайта тақсимлашдаги роли, мамлакатимизнинг бюджет системаси, шу ҳисобдан Ўзбекистон ССР давлат бюджетининг экономика ва маданиятимизни ривожлантириш учун зарур маблағлар сафарбар қилиш ва ахтиёрларни ўз вақтида таъминлашдаги вазифалари, қорхоналарнинг хўжалик фаолиятини сўм билан назорат қилиш, рентабеллиги, иқтисодий тежас ва уларнинг асоси бўлган иқтисомий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш масалаларини тушунириш биздан илмий-оммабон асарлар яратишдаги тўлган таърибларни ниға солишни талаб қилмоқда.

«Ихтисос муқаддимаси» курси янги курс бўлган учун бу курснинг муҳим масалалари доираси — ўқитиш методикаси ҳақида ҳал қилиниши керак бўлган қатор масалалар бор. Биринчидан, тарих, филология, география, биология, техника ва бошқа фанлар бўйича лекция ўқилаётганда студентларга кинофильм ёки диафильм кўрсатиш керак. Иккинчидан, бу курс учун ихтисос гуруҳлари бўйича (экономика, география, техника) ўқув қўламавлари, дарсликлар яратиш керак. Учинчидан, курс тамом бўлгач студентларни синодан ўтказиш мақсадга мувофиқ.

Биз юборида айрим фикрлариниға баён қилдик. Бошқа олий ўқув юртлиарида ҳам «Ихтисос муқаддимаси» курсини намунавий ўқитишни ташкил қилишга қаратилган қатор фикрлар мавжуд. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрилиги ташаббуси билан ана шу курс бўйича дарс берувчилар ва институт проректорларининг семинар кенгашини ўтказиш ва муҳим масалаларни муҳокама қилиш фойдали бўлишига аминимиз.

Х. СОБИРОВ,
Тошкент халқ хўжалиги институти молия кафедрасининг мудири, иқтисод фанлари доктори.

ҚўЛЛИГИЗ ДАРД КЎРМАСИН

Яқинда Олмаота шаҳар марказий универмагидан плаш харид қилдим. Кишим хушбўйим, пинни, сифатли қилиб тикилган эди. Бошқа харидорларга ҳам жуда манзур бўлганини навобатда турганларнинг қўлигидан билса бўларди. Эртасига яна шу магазинга келсам плаш тутган экан. Сотувчилардан бири: «Самарқанд тикучилик фабрикасида хат ёзиб кўринг» деб масалахат берди. Ўзим. Бир ҳафта ўтар-

ўтмас буюртма билан хат ҳам келди. Хатда фабрика-миз махсусоти сизга ёққан-нидан хурсандимиз, дейилган-ди.

Биз — олмаоталик харидорлар Самарқанддаги 8-март номида тикучилик фабрикаси ишлаб чиқараётган кишим-кечаклар сифатини давомдирим, қўЛЛИГИЗ ДАРД КЎРМАСИН, моҳир чеварлар.

Р. ЖИГУЛЕВА,
Олмаота шаҳри.

ТАБИАТ НЕЪМАТЛАРИ

ШИФОБАХШ КАРАМ

Карам кўнчилига ёқиб қолган табият неъматларидан бири. У насалдиқ сифатида тўйимли, шифобахшдир. Сархи карам таркибига 4,3 фоизгача қант, 1,8 фоиз азотли биринмалар, 1,2 фоиз минерал, кальций, фосфор, рух, марганец, нод, магний бор. Кейинги вақтларда нарамда мудо ноёб бўлган витамин «У» топилиши унинг шухратига шухрат қўшди. Маълумки, витамин «У» табиятда меъда жароҳати, колит ва гастрит каби оғир касалликларни даволай оладиган омил ҳисобланади.

Карамли таомлар киши аъзосида манзур ҳолатларини қаматилади, шу билан бир қаторда намқонликка барҳам беради. Фирқалар нобилантининг уйғулаштирилади, 3-4 ҳафта давомда карам шарбатини тановул этган бемор меъда жароҳати хасталигидан қутулиши мумкин. Карам шарбатни ичари насалланганларга ҳам фойдаландир.

Карамнинг аниқиб хусусиятларидан ана бири унда лизин номи ферментининг мавжудлигидир. Бу эса ўз набазтида бошқа оқсилларни эритиб, уни ҳамз етишда восита ҳисобланади. Карам ботирлигиди тартури инкелотаси киши аъзосида ортинча юк ҳисобланган ёр қавати ҳосил бўлишига тўсқинлик қилади. Ундаги холин моддаси эса ларингохотирлигининг олдин олишда маълум роль ўйнайди.

Карам ўта бевоситалик, ундан йил давомида бир неча бор ҳосил олиш мумкин. Карамнинг баъзи бир навлари (амагер, белорус) баргларига кўп миқдорда қатор моддаси бўлганлиги туфайли уни нулз градузда йил давомида сақлаш мумкин. Унинг шарбатни уюлмаза сифатида ярим пиеладан уч маҳал овқатланишдан олдин тановул этилади. Шарбат албатта илтиҳан бўлиши керак.

М. НАБИЕВ,
доришунос.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

РИЗҚИ-РЎЗИМИЗ, БОЙЛИГИМИЗ

Кеча редакцимиз почтасига газетда босилган танқидий материаллар юзасидан ўн тўртта жавоб келди. Министрлик, идора ва бошқа тартиб, совет ташкилотлари йўллаган жавобларда айтилишича, газетда нўтарилган масалалар шу кун учун гоёт муҳим. Танқидий мақолаларда тилга олинган намқонликлар, нуқсонлар бартафари этилмоқда. Эътирозли фикр-мулоҳазалар қўқур ўрганилган ва бу борада тегишли тадбирлар ишлаб чиқилган.

Жумладан, «Махсусот маъсулияти» (газетамизнинг шу йил 21 май сони), «НОН-МУАДДАС» (6 июни) ва «НОНЛАРИМИЗ СИФАТИ ҲАҚИДА» (8 июни) сарлаҳлаги мақолаларда республика озиқ-овқат саноати ҳодимлари тайёрлаётган таомлар сифати, истеъмолчилар истаги ва талаби ҳақида, муътабар неъмат, одам учун эгил улуг нарсаси — нон сифати ва тўй-маъракаларда уни исроф этмаган айрим қобилегадилар тўғрисида фикр қилинган эди. Фаровонлигимиз белгиси бўлган нонни сифатсиз ишлаб чиқараётган, бракия йўл қўйган ҳамда харидорлар ишончини оқламаётган қатор қорхона раҳбарлари танқид остига олинган.

Қўйида ана шу мақолаларда келган айрим жавоблар билан танишасиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ МИНИСТРИЛИГИ: «Совет Ўзбекистони» газетасида босилган ризи-рўзимиз — нон ҳақидаги материаллар билан бирор ва олинининг ҳам, ишчи ва колхозчиларнинг ҳам, хуллас ҳалқамизнинг дилимиздаги, тилимиздаги гаплари аниқ э-

тиргани билан муҳимдир. Мақолаларда озиқ-овқат саноатининг баъзи ҳодимларига биайрилган эътирозлар жуда тўғри.

Газета мақолалари министрликнинг кенгайтирилган қўлигидан келди — қон заводи ва номбинатлари, пива за-

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

502 ТОШ ОЛИБ ТАШЛАНДИ

Ульянов район марказий касалхонасида нутқимизга воқеа содир бўлди. Касалхонанинг хирургия бўлимида «Партия XXIV съезди» совхозига истирожат қилувчи 60 ёшли Маҳкам Қўлмирзаева операция столига ётирилди. У қорин қаттиқ оғриётганини айтган эди. Жарроҳлар беморни операция қилгач, ажабланиб қол-

ди. Чунки унинг ўт йўли ва ўт қопида 502 дона тош сақлангани маълум бўлганди. Тошларнинг энг катта донаси нўхатадан бўлиб, нонин тошларнинг энг вази 100 граммдан орттироқ эди.

М. Аслонов, М. Каримов, О. Бобоев, А. Қурбанов каби таъриблари жарроҳлар беморнинг ҳаётини сақлаб қолишга муваффақ бўлишди. Бемор қонини яхши ҳис қилмоқда. Маҳкам Қўлмирзаеванинг оила аъзолари шифокорларга чекис миннатдорчилиги билдирдилар.

Э. ХОЛМУРДОВ,
Қашқадарь области.

Э. СУЙРОВ ФОТОСИ.

вади раҳбарлари ҳамда шу соҳа мутахассислари иштирокида инки марта муҳокима қилинди. Ишлаб чиқарилаётган махсусотларнинг сифатини ошириш, харидорлар талаб-эҳтиёжини тўлароқ қондириш мақсадига махсусот хилларини кўпайтириш ва бракия, нон исрофгарчилигига йўл қўймайсизлик юзасидан тегишли тадбирлар ишлаб чиқилди. Цехларда санитария қондаларини бузилишига, сифатсиз махсусот ишлаб чиқарилишига йўл қўйгани учун Наманган қон номбинати директори М. Мамаионов вазирасидан бўшатилди. Андиқон қон номбинати директори Р. Тенешев ва Андиқон пива заводи директори Абдуллаевларга вогов берилди. Шунингдек, мақолаларда келган раҳбарлар министриликнинг бар-

ча қорхоналарида атрофлича кўриб чиқилди ва неқитириб бўлайдиган тадбирлар белгиланди. Яқинда Тошкентда давлат қон ресурсларидан тежаскорлик билан фойдаланишга бағишланган Бутуниттифоқ семинар-сеша бўлиб ўтганини алоҳида таъкидлаш керак. Кенгашда Ўрта Осиё республикаларининг озиқ-овқат саноати, савдо, тайёрлаш министрликлари вакиллари ҳамда иттифоқдор республикаларнинг шу соҳа мутахассислари қимматли фикрлар билдирдилар. Кенгаш тегишли қарор қабул қилди.

ТОШКЕНТ НОН ҚОРХОНАЛАРИ БИРЛАШМАСИ: «Нонларимиз сифати ҳақида» сарлаҳлаги мақолада бирлашма фео-

лиятда йўл қўйилган камчиликлар тўғри таъкид қилинди. Мақола тегишли қорхона раҳбарлари иштирокида муҳокама қилинди. Ўртага ташланган фикр-мулоҳазалар ўрганиб чиқилди. Кенгаш газетда таъкидланганидек, ёлган нон, патирлар соини қўлайтириш, сифатини яхшилаш юзасидан қонкрет тадбирлар ишлаб чиқди. 4-ва 5-ишлар чинариш қорхоналаридан қонининг янги хилларини пишириб берадиган печлар реконструкция қилинмоқда. Бундан кейин «Тошкент», «Юбилей» ва бошқа ёлган нон хиллари қўлаб ишлаб чиқарила бошланади.

Олмадиқ нон заводи: «Мақола, — деб хабар қилинади жавобда, — очик

АХБОРОТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА УЎТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР.

ВАҚТ ҚАДРИ

Бир онинг баҳоси ўлчамон учун
Олтиндан таразу, олмасдан тош оз.
Оташасиз ширин Гафур Фулом вақтга
мана шундай баҳо берган эди. Дарҳақиқат,
ҳисоб-китоб қилиб кўрилса, вақтнинг қадри
яқин билинади. Мамлакатимиз аҳоли-
сининг вақти кунга икки минутдан бешу-
да кетса, минг йил бой берилган бўлади.
Мамлакатда ҳар минутда 228 тонна пўлат,
1200 тонна кўмир, 707 тонна нефть, 18
минг квадрат метр уй-жой бунёд этилади.
Давримиз шундай тезкорлик, ҳар соатда
ер юзасини айланмиш чиқариб келиш
кемадан, товуш тезлигида учиб кетган
самолётлар яратилди. Вақтнинг тоқаш
ҳисоби ишлар юртимиз бойлигига бойлик
қўшибди. «Уйлар ташаббуси» номи
олган ҳаракат қатнашчилари бир
беш йилликда икки беш йиллик миқдорда
иш бажаришга аҳд қилганлар.
Болаларнинг сеvimли журнали «ГҲНЧА»
ўзининг икки соғина вақт қадрига бағиш-
лаган. Унда вақт ҳақида ранг-баранг ва қи-
зиқарли фант ва мисоллар кўп.

«МОРВАНКА» ҚАРШИ ДАШТИДА

«Мораванка» фольклор ансамбли қарши-
лиқларга ўз мамлакатининг ўшқинларини
ва куйларини тўхфа қилди. Ленинграддаги

олий ўқув юртида таълим олаётган че-
хослованилик студентлар ана шу ансамбли
иштирокчиларидир. «Мораванка» ансамбли
Толимажонда, Қарши магистрал канали
трассасидаги посёлкаларда, кўрн эрда
жойлашган совхозларда ўз маҳоратини на-
мойиш қилиб кўрсатди.
— Биз маҳаллий «чўл чамани» ва «мар-
хабо» ансамбллариининг иштирокчилари би-
лан жуда дўстлашиб қолдик, — дейди ан-
самбль раҳбари, бўлғуси филосов Зенка
Урбанова. — Янги орттирган дўстларимиз
биларга бир қанча ўзбек кўшиқларини,
шўх Андижон полъасини ўрганишда ёр-
дам бердилар, биз буларин репертуаримиз-
га киритдик. «Авро» совхозидagi байрам
асло эсимиздан чиқмайди: бу эрда биз
«чўл чамани» ансамбли билан бирга саҳна-
га чиқиб, жаҳон халқларининг кўшиқлари
ва рақсларини ижро этдик. Биз Қашқадарь-
дан қарши даштини гуллаётган мардо-
навор кишилар тўғрисидаги қизгин эсда-
ликларини олиб кетмоқдамиз.

ОТАЛИҚДАГИ КОЛХОЗГА ЁРДАМ

«Навоизот» ишлаб чиқариш бирлашма-
сининг меҳнаткаш ёшлари «Коммунизм»
колхозининг чорвачилик фермалари учун
250 тонна хашак тайёрлаб берди. Ёшлар
шанба ва якшанба кунлари далада меҳ-
нат қилиб, мустаҳкам ем-хашак базиси
барпо этишда оталиқдаги хўжалик аъзола-
рига кўмаклашдилар.

ЯНГИ ФЕРМАЛАР

Китоб районидаги Ленин номи колхоз
чорвачилари Қашқадарь «Обнолхострой»
меҳнатчиларидан 400 бош қора мол бо-
қилишдан комплексни қабул қилиб олди-

лар. Комплексада ем-хашак тайёрланган цех,
чорва моллар асраладиган ёнго, ветерина-
рия хизмати бор.
Қашқадарь областида шундай комплекслар-
дан тагин иккитаси барпо этилмоқда.
Янги бошдан бун «Узоболхострой» бўли-
малари ҳаммаси бўлиб 4 минг бош сизир
учун унға фермани фойдаланишга топшир-
дилар.

ҚАНОТЛИ ҚАНДОЛАТЧИЛАР УЧУН

Ўзбекистон чорвачилик илкни тадқиқот
институтининг ходимлари пахта ташили-
ган пройсиз бўлиб қолган телеканаллардан
иккинчи марта фойдаланиш йўлини топди-
лар. Телеканалларнинг ромда 50 та асалари
улси ўрнатиш учун қарнас монтаж қилина-
ди. Кўча асалари ланкилар асал тўп-
лайдиган жойини тез ўзгаришга олади.

Ўзбекистон колхозлари билан совхозла-
рида ўзининг беш йиллигининг охирида қи-
рий икки юз минг ланк асалари боқила-
ди. Ёз мавсимида асаларилар беш-олти мар-
та қирилади. Агар уларни кўчиришда
кўча установақалардан фойдаланиладиган
бўлса, асалари ишчиларини юлшаб ва ту-
ширишни тугатиш ҳисобида бир йил ичда
чорак миллион сўм тежаб қилиш мумкин.

ОЛИМЛАР ТАВСИЯСИ

Сирдарь областида бу йилги мавсумда у-
чир минг гектар майдондаги ўзани уч-
ғир учун ер ости сувларидан фойдала-
нишмоқда. Сирдарь сувларидан эчкиларни су-
ғоришда биринчи марта шунчалик кўп
фойдаланилмоқда.
Илгари ҳам эчкизорларни суғориш учун
ана шу сувдан қисман фойдаланиб кели-

нарди, лекин деҳқонлар тулқоннинг хусу-
сийларини, сувнинг қай даражада мине-
рлашганлигини ҳисобга олмас эдилар,
бу эса кўпгина ернинг тақдор шўр бо-
шига олиб келарди. Эндикида Ўзбекистон-
нинг областлари бўйича ер ости сувлари-
дан фойдаланишнинг ҳаритасини олилар
тузиб беришди. Бу ҳариталардаги тавсия-
лар даладарининг унумдорлиги пасайиб ке-
тишига йўл қўймайди имкониятини бе-
ради.

БЕТОНДАН «ҚУЙЛГАН» УЙ

Ангренида 45 квартиралар, тўққиз қаватли
уйини монолит темир-бетондан республикада
биринчи бўлиб қуришга киришилди. Бу
иморат уй-жой қурилиш асноий бир
усулда — элеваторларни қуриш чоғида
фойдаланиладиган сирғалучи опалубка
ёрдамида барпо этилади.

Ангренида орттирилган тақрибадан бун-
дан кейин монолит темир-бетондан би-
но қуришда фойдаланилади. «Ўзнимград-
строй» институтда кучли элизи-
лага чиқарилган ана шундай 16 қаватли
уй-жойларнинг дойиҳалари устиди иш олиб
борилмоқда.

ШОЛИКОРЛАР ШТАБИ

«Каракалпакирсовхозстрой» территориал
бошқармаси системасида «Каракалпақели-
ри» трести барпо этилди. Бу трестнинг
вазифаси Орал бўйи хўжалиқларида шол-
корлик инжениерлик системаларидан фой-
даланиш хизматини яхшироқ ташкил этиш,
самарали алмашлаб экинни жорий этиш
ҳисобида ернинг унумдорлигини ошириш,
совхозларда шол коридорларининг лойи-
ҳада мўлжалланган даражасига тезроқ эри-

шишни таъминлашдан иборатдир. Трест
ишларида 40 гектар майдонга эга бўлган
12 та шолкор совхоз бор.
Трест ўзининг беш йилликда 50 минг ге-
ктар майдонда шолкорлик системаларини
қуриб бериш ва фойдаланишга топшири-
ш керак.

ЮҚОРИ БАҲОЛИ ЛОЙИҲАЛАР

Қишлоқда кооператив қурилиш учун энг
яхши уй-жой лойиҳасига ўтказилган рес-
публика конкурсининг яқинлари чиқари-
лди. 24 лойиҳа танлаб олинди. Бу лойиҳа-
ларда турли зоналарнинг иқлимий ва со-
сий шартлари, архитектурада прогрессив
миллий анъаналар, маҳаллий қурилиш ма-
териаллари назарда тутилган. Конкурса
Урта Осиё республикалари ва Қозғистон
архитекторлари билан лойиҳачилари қат-
нашдилар.

«Среднеазиатский проект» институти
мутахассислари группаси Ўзбекистоннинг
жануби учун тақлиф этган уй-жойлар тур-
куми энг яхшии деб топди. Бу уйлар янча
қават ва қўшқават бўлиб уч-олти қондан
иборат. Лойиҳа тамомла янги деталлар
иди уй қурилишини кўзда тутди. Шу ту-
ғидаги ҳама уйларнинг деталлари ва
конструкциялари таъминла унификация қи-
линг.

Фарғона водийси адир районларининг,
пойтахт областининг аҳолиси учун мўлжал-
ланган уйлар ҳам тақлиф этилди. Ҳама
лоийҳаларда қулайликлар шартларига каби
булади: газ, водопровод, ваннахона, мар-
наи иситув системаси қурилади, кўпчилик
уйларда гармилар ҳам бўлади.

Республика колхоз йиги қурилишлари-
нинг бош лойиҳасини «Ўзбекилохострой»
институт тақлиф этилган ечимлари
техника жиҳатдан ишлаб чиқишга кириш-
ди.

Реклама

Телевидение

МАРКАЗИЯ
ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ
«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10
— Зарядка сафалинг. 10.30
«Будильник». 11.00 — Совет
Иттифонига хизмат қиламан.
12.00 — Вугун — Металлур-
лар кўни. 12.15 — Музикали
кинос. 12.45 — Китоб жаҳони.
13.30 — Қишлоқ янгиликлари.
14.30 — Баҳорнинг ўн етти
халаси (бадний фильм, 11 ва
12-сериялар). 16.40 — Муз-
фильм. 17.05 — Вугун — ме-
таллурлар кўни. 17.20 — Ки-
ноанили кўрсатув. 18.00 — Му-
носабатчилар кўлиби. 19.00 —
Янгиликлар. 19.15 — Халқаро
панорама. 19.50 — XXI
олимпиада ўйинларининг очили-
ши. 22.00 — «Бақт». 22.30 —
Нейдамова кўчасида. 23.15 —
Хўжакати фильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20
— Қўйлағи, беш қонандар
(телеконцерт). 10.50 — Муз-
фильм. 11.30 — Қўнқоқ стар-
лар. 12.30 — Ҳарият ҳав-
фисини учун. 13.10 — Салют,
Мария! (бадний фильм, 2-се-
рия). 14.15 — Шерият мух-
лислари. 14.25 — Кино-
ран янгиликлари. 18.05 — Ки-
ноиттилолар учун кўрсатув.
18.30 — Сегви кўйлари (му-
зикали фильм). 19.45 — «Ах-
борот». 20.00 — Вугун — ме-
таллурлар кўни. 20.10 — Ко-
нцерт. 20.40 — Ёўза парварши
илгорларига тенглашиш. 21.00
— «Ахборот». 21.20 — Қамал
(бадний фильм, 2-серия). 22.30
— Телеманиялар. 23.10 —
Қамбарнинг сеҳрли сози
(фильм-концерт).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА
Музикали ўрин йўл —
«ДРУЖБА» (11, 13, 15, 17, 18,
19, 20, 21, 30). «МОСКВА» (11,
12, 30, 14, 16, 18, 19, 30, 21).
«МНП». «НУКУС» (тоқ соатлар-
да). «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ
50 ЙИЛЛИГИ». «ВОСТОК».
«КОМОСОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».
«КОЗОГИСТОН». «ЧАЙКА» (кун-
дуз ва кечқурун).
Цир — «ДРУЖБА» (10.20,
12, 14, 16). «КОЗОГИСТОН».
«ЯНГИБОД». ҲАМЗА номи
(тоқ соатларда).
Пролетар диктатураси учун
британлар — «ЎЗБЕКИ-
СТОН» (10, 13, 16, 19, 21, 30).
«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».
С. РАҲИМОВ номи (кундуз ва
кечқурун). САНАТ САРО-
НИ (11, 13, 30, 16, 18, 20, 45).

УРТА ОСИЁ РАНГИ
МЕТАЛЛУРГИЯ ИЛМИЙ-
ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲА
ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория қатта илмий
хизматлари: техник-иқтисодий
тадқиқотлар ва анализлар,
хизматини аналитика, оғир
рағбат металлари бойли-
гини, тоқ ишчиларининг фи-
зик-механик хусусиятлари,
ерошти қон ширини (2 ўрин).
— КОНКУРС «Мўддати»
ЭЪЛОН ҚИЛДИ. Кундан
БОШЛАБ БИР ОЙ.
Хўжакати институт дирек-
тори Ўрибосари қомита қўй-
лаган асос бўлишча жаҳонал-
син: 700100, Тошкент шаҳри,
100, Ш. Руставели кўчаси, 45-
уй.

МАРКАЗИЯ
«ПАХТАКОР»
СТАДИОНИДА
19 июль соат 19.30 да

ФУТБОЛ

ЯПОНИЯ МИЛЛИЙ ТЕРМА
КОМАНДАСИ —
«ПАХТАКОР» (Тошкент) —
командалари ўртасида
ХАЛҚАРО УРАШУВ
Билетлар сотилмоқда.

Алишер Навоий номидаги
Меҳнат Қизил Байроқ орденли
Ўзбек давлат академик нарта
театрининг дирекцияси, пар-
тия ва касба союз ташки-
лотлари директор Ўрибосари
И. А. Азимовга ва саҳна бош
машинасти М. А. Азимовга
уларнинг оласи
Лазнат
АЗИМОВНИНГ
вафот этганини муносабат
билан чуқур таъзия изҳор қи-
ладилар.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўр-
та махсус таълим министри
коллегияси, партия ва касба
союз ташкилотлари Ўзбекистон
ССР маориф министри С. Ш.
Шермухамедовга онаси
Сўнагул
ШЕРМУХАМЕДОВНИНГ
вафот этганини муносабат
билан чуқур таъзия изҳор қи-
ладилар.

Илмий номи Тошкент
Давлат педагогика институтини
ректорати, партия, касба со-
юз ва комсомол ташкилотлари
Ўзбекистон ССР Маориф ми-
нистри С. Ш. Шермухамедовга
онаси
Сўнагул
ШЕРМУХАМЕДОВНИНГ
вафот этганини муносабат
билан чуқур таъзия изҳор қи-
ладилар.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

КОНКУРСГА МАРҲАМАТ

БИРИНЧИ КОНКУРС

ШИОР: „5.300 МИНГ ТОННА „ОҚ ОЛТИН“ УЧУН“

Ўзбекистон журналистлар Союзи иккинчи йилги
эълон қилди. Улардан бири «5.300.000 тонна оқ олтин» учун
ишлари остида ўтказилди. Бу конкурс Ўзбекистон қишлоқ
хўжалик меҳнатчиларининг пахта етиштириш юзасидан 1976
йилги социалистик мажбуриятлари муваффиқияти, бақарили-
ши, унғи мурабба матбуот, телевидение ва радио эшитириш
хизматларининг самарали иштирок этишларига даъват қилин-
ганлар.

Конкурсада журналистлар, шунингдек, барча хаваскор ижод-
корлар иштирок этишлари мумкин. Газета ва журналларда
эълон қилинган материаллар, шунингдек, теле ва радио
эшитиришларининг авторларини таъдирлаш учун бешта му-
нофот белгиланди:

- 200 сўмлик битта биринчи мунофот;
 - ҳар бири 150 сўмдан иккинчи мунофот;
 - ҳар бири 100 сўмдан учинчи мунофот.
- Область журналистлар ташкилотлари еки тегишли редак-
циялар ҳар бир авторнинг материалига тушунтириш теклас-
ти ва автор тўғрисидаги қисқача маълумотларини (фамилияси,
исми, отасининг исми, иш жойи ва вазифаси, қишлоқ хў-
жалик мавзударида қанчалик тез чиқиб туриши) илова қилиш-
лари лозим.
- Мунофотларга тавсия қилинадиган ишлар қўйилган адрес-
га юборилиши лозим: 700129, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси,
30-уй. Ўзбекистон журналистлар Союзига.
- Конкурс материаллари 1977 йил 31 январгача қабул қили-
нади.

ИККИНЧИ КОНКУРС

ҚИШЛОҚДА ТУРМУШ МАДАНИЯТИ

Бу конкурс «Мухбир» — «Корреспондент» журнаки редак-
цияси билан ҳамкорликда ўтказилди.
Конкурснинг мақсади қишлоқда рўй берган ўзгаришлар —
колхозлар, йилчилар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари
турмушларини, ишчилар ва коммунистик ҳаёт қурилишларини
ерини ва ишларида шўрвада ақс эттиришдан иборат. Шу йил-
даги фотосуратларда қишлоқ меҳнатчиларининг ўсиб бора-
ётган турмуш маданияти, инсон оқилолиги, унинг оғли, меҳ-
нат ва илмий аниқлигини оширишга хизмат қилаётган
ҳама оқиллар ақс эттирилиши керак.

Энг яхши фотосуратларнинг авторлари Ўзбекистон журна-
листлар Союзининг кўп мунофотлари ва дипломлари билан,
конкурснинг қолган иштирокчилари эса «Мухбир» — «Кор-
респондент» журнакининг дипломлари билан мунофотлана-
дилар. Ҳаммаси бўлиб 10 та мунофот белгиланди. Чунки:

- ҳар бири 100 сўмдан иккинчи мунофот;
- ҳар бири 75 сўмдан учта илминчи мунофот;
- ҳар бири 50 сўмдан бешта учинчи мунофот.

Суратлар галерея қоргога 18х24 (фавкулда холларда эса
13х18) см. раэмерда тузирилиб, жуфатилиши лозим. Ҳар бир
суратга унинг негати, шунингдек, тасвирланган объект, су-
рат олинган жой ва вақт кўрсатиб берилади. Авторнинг фами-
лияси, исми ва отасининг исмидан ташқари у қаерда, қим-
ли бўлиб ишлатилганлиги, турар-жой адреси ҳам маълум қили-
нади.

Фотосуратларнинг энг ахшилари газета ва журналларда чоп
этилади.

Фотосуратларни «Мухбир» — «Корреспондент» журнаки редак-
циясига, кунлидаги адресга юбориш лозим:
700029, Тошкент шаҳри, ГСП, «Правда Востока» кўчаси, 26
уй. Невертга «Июньсурс» деб ёзиб қўйилиши лозим. Сурат-
лар 1976 йил 31 декабргача қабул қилинади.

ЧАЁНЛАРНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛИНГ

ФЕЛЬЕТОН

Одамлар орасида қарор
топган фикрга кўра, майда
жониворларни овлагандан
кўра йирик ҳайвонларни ов
қилиш сермахсулроқ ва фой-
далироқ, қўнғизлар ва ўр-
ғимчақлар тўғрисида гапир-
маса ҳам бўлаверади. Ҳақи-
қатан ҳам наҳаңларни мўй-
лови, ёғи ва гўшти учун ов
қилишларини, тиссоҳнинг
териси қиммат эканлигини,
кибиқларнинг шох ва тўғи
қимматли эканлигини, фил-
ларини бошқа жиҳатлари би-
лан бирга қозик тиши учун
ов қилишларини «Ҳайвонлар
оламида» телевизион эшит-
тиришларни мунтазам кўриб
бормаган болалар ҳам яхши
бизидилар...

Биз кўришпалақдан қан-
дай наф қуриш мумкин деб
сўраймиз. Тошбақадан-чи?
Қирғоқдан-чи? Сўраш рух-
сат этинг, оддий чаёндан
қанча гўшт ва жун олинад?
Шуни учун сўрайди-
мики, майда-чўда жонивор-
ларни ов қилишдан афш
ва кўбара овчилардан кўп-
роқдир. Юзани қараганда бу-
ни исхослаш қийин эмас: қи-
лоқдан кўра тошбақани қу-
лаб етиш осонроқ. Шимол-
ли Муз океанидан тирик морж-
ни тортиб чиқаришдан кўра,
ухлаб ётган кўришпалақни
камзул билан уриб тушириш
осонроқ.

Малака ҳам онинг қийин-
лигига қараб бўлади. Секре-
тарь-машинистка Е. К. До-
лянская қўлига айри ушлаб,
айиқ оғига ҳеч қачон чиқ-
масди, унинг қариндоши та-
рихон Д. М. Должанский
тилла бераган ҳам кит ов-
лайдиган кеманинг гарпуни
тўли олдида турмасди. Май-
да жониворлар оғига эса
улар жон-жон деб қичишади.
Улар илон, чаён, қоракўрт
ҳам овлашади. Бу яқинли
бўлиб кўришса, жуда од-
дий иш бўлиб, жасорат ҳам,
махсус тайёргарлигини ҳам
талаб қилмайди. Шуни
учун ҳам чаён оғига Тош-
кент Давлат университетининг
оқилоли ховин О. Н. Сударь,
математик Д. Е. Бакиев,
шунингдек, ўзининг асосий
машғулоти равшан бўлмаган
бир қанча ишчилар ҳам ак-
тив қатнашмоқдалар.

Бу ўрнида биз қандай ҳо-
дасида дуч келидик? Бўш
вақтларда эрмак учун ов қи-
лишми? Спорт қизиқини-
ми? Ёки коллекционернинг
деярли тушунтириб бўлма-
йдиган хоҳишини?

Тон олиш керакки, Тош-
кентдаги Ўрта Осиё зонал
зоокомбинатининг молъяни
хўжалиқларига назар ташлаш
хаёлинига келгунча бу са-
воллар устида ўзоқ бош қо-
тирдик. Жаъобини эса пул
қўлаш ҳақидаги ведомост-
нинг ширинсувчан кассирлар
суммасини сўз билан ёзи-
ли сўрайдиган графасидан
толдик. Ов қилишга ҳавас
қўйган Э. В. Васьков деган
аёл уч мингта чаён топшир-
ганини, бунинг учун унга
кассасдан 6 минг (олти минг)
сўм тўланганини билиб ҳай-
рон бўлиб қолдик. Уша биз-
га маълум бўлган секретарь-
машинистка Е. К. Должан-
ская юзта илон ва олти минг
чаён келтириб, 13 минг 599
(ўн уч минг беш юз тўқсон
ўн тўққиз) сўм олиб кетган.

Бу рекордми? Ҳеч-да. Бу

Бир қараганда, бундай са-
вол бир оз галати туюлади.
Лекин шундай савол туғили-
ши табиий. Маълум бўлиши-
ча, Сибирдаги махшур қўл-
дегиланнинг ҳақиқатан ҳам
бир неча номи бор.

Афтидан, унинг энг кўна
номи Ёвнийлимаеси бўлиб,
дегизга деган маънони билди-
ради экан. Ўрта аср дариғи
келиб эса, унга Ёвнийте деган
ном беришган. Кўп тили
халқлар бунда қатта қўл де-

икки ҳақиқий шаҳарлик хо-
ним жасур овчи О. П. Бо-
дановага тенглаша олармиди!
У зоокомбинатда штатли иш-
чи-овчи ҳисобланган ва қўла-
ди нима дуч келса ушлай-
веради. Богдановага эса ҳар
қандай нарсга дуч келавера-
ди. Жуда қисқа вақт ичда
у қомандировкадан Тошкен-
га 4830 чаён, 700 та қора
суварак, 250 та заҳарли
мингбо, 6330 та қоракўрт,
жумладан жуда кам учрай-
диган оқ би, 3430 та тош-
бақа олиб келган. Тошбақа-
лар 20 тийиндан, қорасу-
варак ва қоракўртларнинг ҳар
бири ярим сўмдан, мингбоё
ва чаёнларнинг ҳар бири 2
сўмдан, оқ биёларнинг ҳар
бири 3 сўмдан... Богданов
ведомостга ўзи олган пул
суммасини сўз билан ёзиб,
яна чўлга чиқиб кетди. Бу
гал олдинги чўлга эмас, қўш-
ни чўлга жўнади. Қўшни
чўлда Туркменистон қўли-
да ушу йилининг апрелида
18 минг тошбақа ушлади,
уларни ташини учун темир
йўл вагонлари зарур бўлди.

О. П. Богданов жонивор-
ларни тутиш учун Қирғизис-
тон ва Қозғистонга ҳам бо-
ради. Зоокомбинатда ишла-
дан ташқари Москвадаги 3-
«Медицина ўқув қўламан-
ли» фабрикасининг тайёр-
ловчиси ҳамдир. Туркмени-
стон форларига гарот келти-
риб, бу фабрикага минглаб
қўришпалақ етказиб берди...

Гап қорчалолар кўп
меҳнат сарфламали пулни
ўмариб олаётганлигига
эмас. Бошқа нарсга мўҳим
роқдир. Зарари ҳаётотлар
билан оқватланидиган кўр-
шпалақларни йўқ қилиб
кўришни бутунлай тугатилган
оғир касаллик — лейшма-
ноз касаллигининг қайта-
дан тарқалишига олиб кели-
ши мумкинлигини ишчи-овчи
О. П. Богданов билмаслиги
мумкин, деб тасаввур этса
бўлади. Тугитилган қўриш-
палақлар орасида ов қилиш
мунтазам қилишда қўйилган
камдан-кам учрайдиган тур-
лар ҳам бор. Ўзбекистон-
нинг кўпгина областариди
ва Жанубий Қозғистонда
тошбақалар деярли қолмади.
Ишонлар, ақинларлар тобо-
ра кам учрамоқда... Булар
ни ишчи-овчи О. П. Богда-
нов билмаслиги мумкин.

Оқчаландан эс-хушини
йўқотиб қўйган Богданов ка-
би қорчалоларга бунинг
тушунтириди? Албатта. Ўрта
Осиё ҳайвонот дўнбсини
ваҳшиларча қириб ташлаш
қандай оғир оқибатларга
олиб келишини яхши би-
ладиган кишилар тушунти-
риш керак. Кези келганда ай-
тайлик. Уша Тошкентда қўла-
қотилиб, заҳарли бўлган
ўрғимчақсимонлар илон-
ли Янрик мутахассис —
биология фанлари доктори
О. П. Богданов яша